

Vitaal en Sociaal Breda

TOTAAL PROGNOSE

Het verwachte financiële resultaat voor het programma Vitaal en Sociaal bedraagt € -8,0 miljoen.

Thema Opgroeien

AFWIJINGEN EN PROGNOSE

Thema Opgroeien

Het verwachte resultaat voor het thema 'Opgroeien' is € -7,2 miljoen.

Familie- en Jeugdhulp: € -3,5 miljoen

Ten aanzien van familie- en jeugdhulp wordt een resultaat verwacht van € -3,5 miljoen. Met betrekking tot de beoogde kostenbesparing is lopende 2024 gebleken dat de ingezette beheersmaatregelen een dempend effect hebben, maar dat de instroom van het aantal jeugdhulpvragen nog steeds blijft stijgen en de afschaling van hulp nog onvoldoende gerealiseerd wordt door het jeugdhulplandschap. Dit mede door de wachttijden bij aanbieders door een tekort aan personeel. Tevens is het betalen van reële tarieven een verplichting waardoor (onder andere door de stijging in CAO Jeugdzorg) een bovenmatige indexering noodzakelijk is geweest in het afgelopen jaar. Hierdoor is de indexering van zorg in natura (ZIN) tarieven fors hoger zijn dan de toegepaste indexering van de gemeentelijke begroting. De vaststelling van tarieven kent een ander tijdsplan dan het begrotingsproces waardoor dit na vaststelling van de begroting duidelijk is geworden. Daarnaast is de beoogde regionale stelselverandering nog niet ingezet waardoor een teruggang van specialistische jeugdhulp niet zoals beoogd kan worden gerealiseerd. Tevens is voor het proces om te komen tot stevigere juridische afbakening van zorgvormen en de daaraan te hanteren normtijden gebleken dat dit juridisch complexer is dan ingeschat.

Belangrijke ontwikkeling na vaststelling begroting 2024

Om het beroep op specialistische jeugdzorg te verminderen, wordt in 2024 ingezet op de totstandkoming van de Stevige Lokale Teams (SLT). Een SLT is een netwerk van professionals die samenwerken om jeugdhulp preventief, effectief en efficiënt te coördineren. De komende maanden bereiden wij ons verder voor, zodat op 1 januari 2025 wordt gestart met het Proof of Concept SLT in Noordwest-Breda. De komst van het SLT gaat grote impact hebben op verschillende groepen in de gemeente, zoals jeugdigen, ouders, maatschappelijke partners, jeugdhulpaanbieders en professionals. Hierbij wordt een vijftal vormen van hulp vrij toegankelijk en zoveel mogelijk collectief aangeboden waaronder hulp bij scheidingen zodat de inzet van specialistische hulp aan jeugdigen door conflicten van ouders kan worden verminderd. Zoals in de kadernota staat beschreven, willen we reëel gaan begroten en daarom wordt in de begroting 2025 een voorstel opgenomen om vijf miljoen extra beschikbaar te stellen per 1 januari 2025. Voor de tekorten ten opzichte van de begroting 2024, zoals opgenomen in deze bestuursrapportage, komen we nog met een apart begrotingsvoorstel naar de raad.

Capaciteit en inzet: € -2,5 miljoen

Door de groei van het aantal cliënten is er afgelopen jaar meer personele capaciteit ingezet (€ -1,5 miljoen). Daarnaast is extra capaciteit nodig voor de hervormingsagenda/opgave jeugdzorg en de ontwikkeling van het Stevige Lokale Teams (SLT) (€ -0,6 miljoen). Tot slot tellen diverse posten/overige kosten op tot een resultaat van € -0,4 miljoen.

Jeugdgezondheidszorg: € -0,5 miljoen

De taken voor de uitvoering van de wettelijke taak jeugdgezondheidszorg zijn per 1 januari 2024 overgegaan van JONG JGZ naar de GGD West-Brabant (GR). We betalen incidenteel € 0,5 miljoen frictiekosten in 2024 aan de GGD West-Brabant in verband met de uitbreiding van uitvoering van de wettelijke taak jeugdgezondheidszorg.

Regionale samenwerking: € -0,6 miljoen

Voor diverse samenwerkingsverbanden met de regio verwachten wij een extra bijdrage te betalen door stijgende kosten (onder andere stijging van loon- inhuurkosten) en regionale opgaven, zoals de norm van opdrachtgeverschap (NVO) van € 0,4 miljoen. De samenwerkingsverbanden hebben

betrekking op het crisisinterventieteam, jeugd advies team, norm van opdrachtgeverschap en uitvoeringskosten voor de regio West-Brabant-Oost (WBO).

Leerlingenvervoer: € 0,5 miljoen

In de begroting 2024 zijn structureel extra middelen toegekend voor het leerlingenvervoer, met daarbovenop incidenteel € 0,2 miljoen. Deze extra middelen waren toegekend vanwege een aanbesteding waarbij de eerste ramingen uitkwamen op een aanzienlijke overschrijding van het vorige contract. Dit structurele bedrag blijkt te hoog ingeschat (€ 0,2 miljoen) en ook de incidentele middelen bleken niet nodig te zijn (€ 0,2 miljoen). Daarnaast waren er problemen in het leerlingenvervoer, voornamelijk omdat de vervoerder kampte met een groot tekort aan chauffeurs. De vervoerder kon hierdoor contractuele afspraken niet nakomen. Hiervoor zijn boetes uitgedeeld (€ 0,1 miljoen).

Regionaal bureau Leren: € -0,1 miljoen

Vanwege een overschrijding van de begroting 2024 bij het regionaal bureau Leren (RBL), verwachten we een hogere doorbelasting. Dit zorgt voor een tekort van € 0,1 miljoen. Deze tekorten zijn ontstaan in de reële doorbelasting van personele uren, CAO-ontwikkeling en indexaties.

Gemeenschappelijke regeling GGD West-Brabant: € -0,5 miljoen

De aangepaste begroting vanuit de gemeenschappelijke regeling GGD West-Brabant (inclusief uitbreiding van de taken) is na het afronden van het begrotingsproces 2024 ontvangen (in het eerste kwartaal 2024). De aangepaste begroting is € 0,5 miljoen hoger en is nog niet eerder aangepast in de begroting van de gemeente Breda.

Thema Betrokken zijn

AFWIJKINGEN EN PROGNOSE

Het verwachte resultaat van het thema 'Betrokken zijn' is € -1,4 miljoen.

Wmo voorzieningen: € -0,7 miljoen

Het te verwachten resultaat ten aanzien van Wmo-voorzieningen wordt grotendeels veroorzaakt door de indexering van de Wmo tarieven. Na vaststelling van de begroting 2024 is gebleken dat de indexering van de tarieven gemiddeld hoger zijn dan de toegepaste indexering van 2,9% op de gemeentelijke begroting. Er is een positief resultaat op het kleinschalig collectief taxivervoer van € 0,4 miljoen. Het werkelijk aantal taxiriten is lager dan de begrote taxiriten door de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RWB). Dit komt deels door een incidenteel effect, doordat taxichauffeurs in het eerste kwartaal van 2024 zijn ingezet voor het leerlingenvervoer. Daarnaast worden er gesprekken gevoerd met mensen die veel kilometers rijden over het nut, de noodzaak en de rechtmatigheid daarvan. De "VoorElkaarPas" helpt hierin om mensen meer met het openbaar vervoer te laten reizen in plaats van de (deel)taxi. De eerste resultaten zijn positief.

Bedragen x 1 miljoen

Wmo voorziening	Prognose
Huishoudelijke ondersteuning	-0,6
Begeleiding	-0,6
Vervoers- en woonvoorzieningen	0,1
Kleinschalig collectief taxivervoer	0,4

Beweging naar openbaar vervoer

Met betrekking tot de beweging van deeltaxi naar openbaar vervoer heeft de in de begroting 2024 aangekondigde aanbesteding nog geen doorgang kunnen vinden in verband met een rechtszaak. We hebben hierop geanticipeerd en een vervolgaanpak opgesteld waarbij we de beweging kunnen

doorzetten. Mensen maken hierdoor vaker gebruik van het openbaar vervoer in plaats van de deeltaxi.

Ontwikkeling en risico huishoudelijke ondersteuning

In de begroting 2024 is dit als risico benoemd. Er is sprake van groei van het aantal cliënten bij huishoudelijke ondersteuning. Echter zijn deze (nog) niet terug te zien in de prognose. In de prognose is geen rekening gehouden met het aantal cliënten op de wachtlijst. De wachtlijst wordt door middel van extra inzet van (inhuur) capaciteit in de komende periodes verminderd. Daar tegenover staat het capaciteitsgebrek bij de zorgaanbieders. Zorgaanbieders hebben op dit moment onvoldoende capaciteit om aan de vraag te kunnen voldoen. Zolang er geen extra capaciteit bij de zorgaanbieders beschikbaar komt, blijven de cliëntaantallen gelijk.

Aanvullend wordt verder een nieuwe werkwijze/gespreksvoering ingezet bij huishoudelijke ondersteuning. Daarbij wordt kritischer gekeken naar wat de inwoner nog zelf kan en wat er anders voor nodig is om dit te kunnen doen in de toekomst. Dit is ook terug te zien op de website van de gemeente Breda, waarbij we inwoners zoveel mogelijk wijzen op wat ze zelf kunnen doen. Door onze maatregelen groeit het aantal indicaties minder hard dan op basis van de objectieve modellen zou (mogen) worden verwacht.

Capaciteit: € -0,7 miljoen

Onder andere door de aanzuigende werking in voorgaande jaren van het abonnementstarief bij huishoudelijke ondersteuning en inhuur ter vervanging van langdurig ziekte- en/of zwangerschapsverlof wordt er extra personele (inhuur) capaciteit ingezet. Een resultaat wordt verwacht van € -0,7 miljoen.

Ontwikkeling diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid en vrijwilligersbeleid

Binnen het thema 'betrokken zijn' is na de vaststelling van de begroting 2024 besloten om de inclusievere term "diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie" (DGI) te hanteren. Dit jaar wordt een integraal beleidskader voor DGI ontwikkeld. We halen ook voor het vrijwilligersbeleid in 2024 input op. Het vrijwilligersbeleid verschijnt, in afwijking van hetgeen in de begroting was aangegeven, in 2025 in de raad.

Thema Leren, ontwikkelen en werken

AFWIJKINGEN EN PROGNOSE

Het verwachte resultaat van het thema 'Leren, ontwikkelen en werken' is € -3,1 miljoen.

Wet Buig: € -3,0 miljoen

Begin mei heeft het Rijk de voorlopige bijstandsbudgetten 2024 gepubliceerd. Dit is nog een tussenstand. Eind september wordt het budget pas definitief vastgesteld. Het budget voor Breda is neerwaarts bijgesteld met € 1,2 miljoen (was € 77,2 miljoen, dit wordt € 76,0 miljoen).

Ontwikkeling bijstandsuitkeringen

In de eerste helft van dit jaar zien we een lichte stijging van het aantal bijstandsuitkeringen (4.168 per 1 juli ten opzichte van 4.141 per 1 januari). We zijn dagelijks hard aan het werk om mensen vanuit de bijstand (weer) aan het werk te krijgen. Echter zien we verschillende ontwikkelingen die ervoor zorgen dat het aantal bijstandsuitkeringen in Breda nagenoeg gelijk blijft, waarbij de vooruitzichten zijn dat deze ontwikkelingen zich doorzetten. Zo zijn taalachterstanden wegwerken bij onder andere statushouders en multiproblematiek bij jongeren arbeidsintensieve trajecten die langere tijd vergen. Om deze ontwikkeling bij statushouders te keren is onder andere een team Migratie & Inburgering opgezet om de dienstverlening beter aan te laten sluiten op de behoefte van deze specifieke doelgroep. Daarnaast hebben we voor jongeren vanuit Breda een integraler traject opgezet als toeleiding tot zelfstandig inkomen.

Een eerste prognose van het resultaat, mede op basis van de werkelijke uitkeringslasten en verstrekte loonkostensubsidies over de eerste zes maanden, laat een tekort zien van ruim € 3 miljoen. Hierbij nadrukkelijk opgemerkt dat het budget van het Rijk pas eind september definitief wordt vastgesteld.

Fraudeonderzoeken Regio: € -0,1 miljoen

Voor gemeenten uit de regio worden minder fraudeonderzoeken uitgevoerd. Dit leidt naar verwachting tot een resultaat van € -0,1 miljoen. Binnenkort worden de nieuwe

contractbesprekingen afgerond. Het is niet de verwachting dat er meer fraudeonderzoeken gevraagd gaan worden, zodat het tekort blijft bestaan. Dit heeft geen betrekking op onze eigen werkzaamheden op dit gebied. Zoals in de kadernota is aangekondigd zal er meer gekeken worden naar onrechtmatigheid bij onze eigen populatie.

Ombuiging werk & inkomen: € -1,3 miljoen

Door een fors financieel resultaat op het gebied van werk & inkomen in de afgelopen jaren, is in het bestuursakkoord gerekend op een voordeel van € 2,0 miljoen in 2024, aflopend naar € 0,5 miljoen in 2026. In het verleden hebben incidentele meevallers plaatsgevonden. Op dit moment is het nog onzeker of ook in 2024 meevallers zich in voldoende mate voordoen. Deelname aan een aantal ESF+ projecten en vergoedingen van het Rijk voor de uitvoering van de kindertoeslagaffaire leveren naar verwachting extra inkomsten op van circa € 0,75 miljoen, zodat van de ombuiging nog een bedrag van € 1,25 miljoen resteert.

Regionaal arbeidsmarktbeleid: nihil

Het Rijk is bezig met het opstellen van een nieuwe arbeidsmarktstructuur met daarin een andere verdeling van bevoegdheden. In de arbeidsregio West-Brabant is inmiddels consensus over hoe op deze nieuwe structuur kan worden voorgesorteerd. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst en een meerjarenagenda opgesteld. Zodra de ondertekening een feit is, kunnen ook de uitgaven plaatsvinden. Door de lager verwachte uitgaven wordt er ook minder onttrokken uit de exploitatiereserve, waardoor het geen verwacht resultaat geeft.

Werk: € -0,2 miljoen

Werk Breda biedt een aangepaste, veilige werkomgeving aan mensen die een indicatie hebben op basis van de Wet Sociale werkvoorziening. Daarnaast worden steeds meer mensen met een indicatie nieuw beschut werk en uit het doelgroepenregister door Werk Breda begeleid. De veranderende doelgroep vraagt om beweging richting een Werkontwikkelbedrijf waar de brede ontwikkeling van de mens centraal staat. Het kabinet heeft in de voorjaarsnota 2024 extra geld vrijgemaakt, zodat gemeenten Sociaal Ontwikkelbedrijven beter kunnen organiseren. Dit betekent voor de gemeente Breda voor 2024 een incidenteel bedrag van € 0,8 miljoen. Naar verwachting wordt hiervan in 2024 een bedrag van € 0,6 miljoen uitgegeven. Kosten voor de doorontwikkeling worden hieruit gedekt.

Daarnaast is er een begrotingstekort op de Riethilpanden van € 0,4 miljoen. Het totaal verwacht resultaat voor Werk komt daardoor uit op € -0,2 miljoen.

Ontwikkelingen armoede en schulden

In de periode 2022-2026 is er vanuit het bestuursakkoord extra geld vrijgemaakt voor armoede, in totaal € 5,9 miljoen. Voor 2024 is dit een bedrag van € 1,6 miljoen. Voor een groot deel wordt dit bedrag al ingezet. Daarnaast zijn de rijksmiddelen vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die eerder incidenteel aan gemeenten beschikbaar zijn gesteld, vanaf 2024 structureel toegekend. Voor 2024 een bedrag van € 0,42 miljoen.

Het beleidsplan 'armoede en schulden' voor de periode tot 2028 wordt in de tweede helft van 2024 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. In de begroting 2024 was aangekondigd dat het beleidsplan in de eerste helft van 2024 zou verschijnen. De voorbereiding voor dit beleidsplan maakt onderdeel uit van de pilot "Raad in positie". De raad wordt vaker en intensiever betrokken dan bij reguliere processen het geval is, waardoor de planning is opgeschoven naar het najaar van 2024.

Energietoeslag 2023 – Energiearmoede: € 2,0 miljoen

De energietoeslag 2023 kon nog worden aangevraagd tot 1 april van dit jaar. Op dit moment zijn alle aanvragen afgehandeld. In totaal zijn er 10.487 verstrekkingen geweest met een totaalbedrag van € 13,6 miljoen. Naar verwachting resteert er een budget van circa € 2 miljoen.

Capaciteit Participatie & Bestaanszekerheid: € -0,5 miljoen

We zien een flinke terugdringing van (duurdere) inhuur ten opzichte van vorig jaar. Desondanks is het personeelsbudget naar verwachting niet geheel toereikend. Met betrekking tot participatie ontwikkelen we een 'klantreis' om inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen en efficiënter te werken. Er is een doorbraakteam opgezet waarbij we casussen bespreken met oog voor de menselijke maat. De pilot genaamd 'Bredabanen' gaat van start en wordt gekoppeld aan Verbeter Breda. We blijven

ons focussen op efficiency, onder andere door het breder opleiden van onze mensen. Daarnaast blijven we ons inzetten op het terugdringen van duurdere inhuur, zoals ook in de Kadernota aangegeven.

Thema Thuis

AFWIJKINGEN EN PROGNOSE

Het verwachte resultaat van het thema 'Thuis' is € 2,6 miljoen.

Beschermd wonen: € 2,6 miljoen

Het resultaat betreft het aandeel van de gemeente Breda in de centrumregeling Beschermd Wonen regio Breda. Het resultaat wordt mede veroorzaakt door:

- In de regionale begroting is er rekening gehouden met een stijging van het aantal cliënten. Echter blijft het aantal cliënten voor beschermd wonen stabiel. Het resultaat op deze post is hierdoor € 1,2 miljoen.
- In de meicirculaire is de integratie uitkering beschermd wonen, die gekoppeld is aan de regionale begroting geïndexeerd met een bedrag van € 1,9 miljoen. Het aandeel voor Breda is € 0,8 miljoen.
- Tijdens het begrotingsproces van de regionale begroting was er een mogelijk risico van een eventuele uitname vanuit de integratie uitkering beschermd wonen door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De verwachting is dat deze uitname in 2024 niet plaatsvindt. Het aandeel voor Breda is € 0,6 miljoen.
- Diverse posten/overige kosten geven een positief resultaat van € 0,5 miljoen.

Oninbaarheid lening Villa Boerebont (€ -0,5 miljoen)

Nadat duidelijk was dat Villa Boerebont (zorgaanbieder beschermd wonen) niet zelfstandig kon voortbestaan, heeft het college besloten om een lening van € 1,5 miljoen beschikbaar te stellen. Hierbij zijn we uitgegaan van het scenario van gecontroleerde overdracht van zorg. De terugbetaling van de lening is afhankelijk van de netto-opbrengst van verkoop van het bestaande vastgoed minus de afwikkelingskosten. We verwachten € 1,3 miljoen aan oninbaarheid van de lening.

Een overeenkomst tot het verstrekken van een lening kon niet aangegaan worden door de Gemeenschappelijke regeling Beschermd Wonen regio Breda, omdat deze gemeenschappelijke regeling geen rechtspersoon is (lichte regeling). De leningsovereenkomst is daarom aangegaan door de gemeente Breda. Op 14 december 2023 tijdens het bestuurlijk overleg van de gemeenschappelijke regeling is besloten om de financiële verantwoordelijkheid te verdelen met de regiogemeenten, conform de standaard verdeelsleutel. Voor Breda komt dat neer op € 0,5 miljoen. Dit bedrag is meegenomen in het prognose resultaat.

Maatschappelijke opvang

Voor maatschappelijke opvang is € 2,4 miljoen toegevoegd aan het budget vanuit de exploitatiereserve (incidentele regionale middelen). Hiervan verwachten wij € 0,6 miljoen uit te geven. Het restant van € 1,8 miljoen is resultaat neutraal, omdat er geen onttrekking uit de exploitatiereserve hiervoor nodig is. Conform de resultaatbestemming 2023 en de uitgangspunten van het regionaal beleidskader 'Een (t)huis = een zorg minder' financieren we de activiteiten meerjarig voor maatschappelijke opvang, oggz en verslavingspreventie deels uit structurele rijksmiddelen en deels uit incidentele middelen voor de regionale uitgaven.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Voor de gemeenschappelijke regeling (GR) Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) is € 0,8 miljoen toegevoegd aan het budget vanuit de exploitatiereserve (regionale middelen). Hiervan verwachten we € 0,4 miljoen uit te geven. Het restant van € 0,4 miljoen is resultaat neutraal, omdat er geen onttrekking uit de exploitatiereserve hiervoor nodig is. Conform de GR GIA blijven deze regionale middelen beschikbaar voor het uitvoeringsbudget van de GR GIA. De toevoeging vanuit de

exploitatie-reserve bestaat uit projectgelden en werkbudgetten waarvan het bestedingsdoel in 2024 en 2025 ligt.

Thema Leven

AFWIJKINGEN EN PROGNOSE

Binnen dit thema zijn geen financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting te verwachten.

In de begroting 2024 was aangegeven dat de gezondheidsvisie in 2023 zou worden opgetekend. De gemeenteraad heeft de gezondheidsvisie voor de zomer ontvangen. Na de zomer volgt de vaststelling. In 2024 wordt een start gemaakt met het uitvoeringsplan van de visie.

Thema Ontmoeten

AFWIJKINGEN EN PROGNOSE

Het verwachte resultaat van het thema 'Ontmoeten' € 1,1 miljoen.

Opvang vluchtelingen Oekraïne: € 1,1 miljoen

Voor de opvang van ontheemde Oekraïners hebben we twee locaties in Breda. Door de grootschaligheid van efficiëntie met betrekking tot de opvang in de Koepel, blijven we onder het vastgestelde normbedrag. De verwachting is dat er een resultaat wordt gerealiseerd van € 1,1 miljoen. Daarnaast is er ook een onttrekking uit de exploitatie-reserve begroot van € 2,3 miljoen, ter dekking van eventuele hoge onvoorziene onderhoudskosten en een mogelijk leegstandrisico van de Koepel bij beëindiging van de regeling. De verwachting is dat dit niet onttrokken gaat worden uit de exploitatie-reserve dit jaar.

